Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0577/2017

24.10.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o potírání sexuálního obtěžování a zneužívání v EU
(2017/2897(RSP))

Ska Keller, Ulrike Lunacek, Florent Marcellesi, Terry Reintke, Judith Sargentini, Ernest Urtasun, Monika Vana, Molly Scott Cato
za skupinu Verts/ALE

B8-0577/2017

Usnesení Evropského parlamentu o potírání sexuálního obtěžování a zneužívání v EU (2017/2897(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii,

– s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na její články 8, 19, 157, 216 a 218,

– s ohledem na články 21, 23, 24, 25, 26 a čl. 31 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie,

– s ohledem na Pekingskou deklaraci a akční platformu přijaté na čtvrté světové konferenci o ženách dne 15. září 1995 a na následující výsledné dokumenty přijaté na zvláštních zasedáních OSN Peking + 5 (2000), Peking + 10 (2005), Peking + 15 (2010) a Peking + 20 (2015),

– s ohledem na lidskoprávní nástroje OSN, zejména ty, které se týkají práv žen, jako je Charta OSN, Všeobecná deklarace lidských práv, Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) a jejich protokoly,

– s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva),

– s ohledem na Evropský pakt pro rovnost žen a mužů (2011–2020), který přijala Rada Evropské unie dne 7. března 2011[1],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání[2],

– s ohledem na směrnici Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004 o zavádění zásady rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování[3], která definuje a odsuzuje obtěžování a sexuální obtěžování,

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV[4],

– s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2015 o strategii EU pro rovnost žen a mužů pro období po roce 2015[5],

[1] Úř. věst. C 155, 25.5.2011, s. 10.
[2] Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23.
[3] Úř. věst. L 373, 21.12.2004, s. 37.
[4] Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57.
[5] Úř. věst. C 407, 4.11.2016, s. 2.

– s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2017 o rovnosti žen a mužů v Evropské unii v letech 2014–2015[1],

– s ohledem na hlavní směry EU týkající se násilí páchaného na ženách a boje proti všem formám diskriminace žen,

– s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2017 o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření, jménem Evropské unie, Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí[2],

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že pohlavní zneužívání, sexuální obtěžování a zastrašování v různých kontextech, včetně pracoviště, jsou akty násilí páchaného na ženách; vzhledem k tomu, že násilí páchané na ženách je hrubou formou diskriminace a porušování lidských a základních práv;

B. vzhledem k tomu, že třetina žen zažila v dospělosti fyzické nebo sexuální násilí; vzhledem k tomu, že 55 % žen v EU bylo sexuálně obtěžováno; vzhledem k tomu, že 32 % obětí v EU uvedlo, že pachatelem byl nadřízený, kolega nebo zákazník; vzhledem k tomu, že 75 % žen v povoláních vyžadujících kvalifikaci nebo ve vrcholových řídících pozicích bylo sexuálně obtěžováno; vzhledem k tomu, že 61 % žen pracujících v odvětví služeb bylo vystaveno sexuálnímu obtěžování; vzhledem k tomu, že 20 % mladých žen (ve věku 18 až 29 let) v EU-28 bylo vystaveno kybernetickému obtěžování; vzhledem k tomu, že jedna z deseti žen se stala obětí sexuálního obtěžování nebo stalkingu prostřednictvím nových technologií;

C. vzhledem k tomu, že hlášena je pouze malá část případů sexuálního obtěžování a šikany; vzhledem k tomu, že v mnoha případech ženy nevznášejí stížnosti proti aktům násilí na základě pohlaví a sexuálního obtěžování; vzhledem k tomu, že 25 % žen, které sexuální násilí policii nehlásí, se tak rozhodlo kvůli zahanbení; vzhledem k tomu, že 20 % žen nechce, aby o události kdokoli věděl, a 10 % žen se domnívá, že policie by nebyla schopna nebo ochotna něco podniknout;

D. vzhledem k tomu, že tolerance a akceptování sexuálního obtěžování a zneužívání přetrvávají na všech úrovních; vzhledem k tomu, že znepokojivě často se vyskytuje sklon obviňovat oběť;

E. vzhledem k tomu, že Istanbulská úmluva definuje genderově podmíněné násilí jako násilí, jež je zaměřeno na ženy proto, že jsou ženy, nebo které postihuje ženy ve větší míře;

F. vzhledem k tomu, že sexuální obtěžování je ve směrnici 2004/113/ES definováno jako jakákoli forma nežádoucího chování sexuální povahy vyjádřeného verbálně, neverbálně nebo fyzicky, které má za účel nebo za následek narušení důstojnosti osoby, a zejména vytvoření zastrašující, nepřátelské, ponižující, pokořující nebo urážlivé atmosféry;

[1] Přijaté texty, P8_TA (2017)0073.
[2] Přijaté texty, P8_TA (2017)0329.

G. vzhledem k tomu, že obtěžování a sexuální obtěžování je v rozporu se zásadou rovného zacházení s muži a ženami a představuje diskriminaci na základě pohlaví;

H. vzhledem k tomu, že genderové stereotypy, sexismus, sexuální obtěžování a zneužívání mají pro oběť fyzické, sexuální, emoční a psychologické důsledky;

I. vzhledem k tomu, že nerovnoměrné rozdělení moci mezi muži a ženami, genderové stereotypy a sexismus, včetně nenávistných sexistických off-line i on-line projevů, jsou základními příčinami všech forem násilí páchaného na ženách;

J. vzhledem k tomu, že šikana a sexuální obtěžování na pracovišti, v soukromých a veřejných prostorech a politickém životě jsou příčinou i důsledkem násilí založeného na pohlaví, nerovností a genderových stereotypů;

K. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je odpovědností všech jednotlivců ve společnosti a vyžaduje aktivní přístup žen i mužů; vzhledem k tomu, že veřejné orgány by se měly zavázat, že vypracují vzdělávací kampaně zaměřené na muže a mladší generace s cílem zapojit muže a chlapce jako partnery a postupně předcházet všem podobám násilí na základě pohlaví a odstraňovat je a prosazovat nebo posilovat postavení žen;

L. vzhledem k tomu, že násilí a obtěžování v politickém životě se neúměrně zaměřuje na ženy; vzhledem k tomu, že takovéto násilí je porušením lidských práv a základních svobod, včetně povinnosti zajistit, aby se ženy mohly svobodně podílet na politickém zastoupení;

M. vzhledem k tomu, že Istanbulská úmluvy vyzývá k trestnímu stíhání a odstranění sexuálního obtěžování páchaného na ženách a vyzývá smluvní strany, aby přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření k zajištění, aby jakákoli forma nežádoucího verbálního, neverbálního nebo fyzického jednání sexuální povahy, které má za účel nebo za následek narušení důstojnosti osoby, zejména při vytváření zastrašujícího, nepřátelského, ponižujícího, pokořujícího nebo urážejícího prostředí, podléhala trestním nebo jiným právním sankcím;

N. vzhledem k tomu, že všechny členské státy Istanbulskou úmluvu podepsaly, ale jen patnáct států ji ratifikovalo;

O. vzhledem k tomu, že shromažďování rozčleněných údajů má zásadní význam pro vytvoření vhodných politik boje proti sexuálnímu obtěžování a pro sledování jejich účinnosti;

Nulová tolerance a boj proti sexuálnímu obtěžování a sexuálnímu zneužívání v EU

1. důrazně odsuzuje všechny formy sexuálního násilí a fyzického nebo psychického obtěžování a vyjadřuje politování nad skutečností, že jsou příliš snadno tolerovány, ačkoli představují systémové porušení základních práv a závažný trestný čin a jako takové musí být potrestány; zdůrazňuje, že beztrestnost musí skončit a je třeba zajistit, aby byli pachatelé trestně stíháni;

2. vyzývá členské státy, aby v plném rozsahu prováděly Istanbulskou úmluvu, včetně

vytvoření systému shromažďování rozčleněných údajů zahrnujícího data rozdělená podle věku a pohlaví pachatelů a vztahu mezi pachatelem a obětí a případy sexuálního obtěžování;

3. vyzývá členské státy, aby považovaly všechny formy sexuálního obtěžování za trestný čin a aby zahájily politiky v oblasti prevence, vzdělávání a osvětových kampaní s cílem zajistit, aby se přístup nulové tolerance stal normou;

4. vyzývá členské státy, aby prolomily patovou situaci v souvislosti se směrnicí o ženách v řídících a dozorčích orgánech; zdůrazňuje odpovědnost Komise, která musí učinit vše, co je v její moci, aby bylo v této oblasti dosaženo pokroku; poukazuje na to, že nedostatečná rozmanitost a diskriminační pracovní kultura zvyšují pravděpodobnost, že se vyskytnou případy sexuálního obtěžování; zdůrazňuje proto, že je důležité zvýšit podíl žen na všech úrovních rozhodování;

5. vyzývá Komisi, aby jako otázku nejvyšší naléhavosti předložila návrh směrnice o násilí páchaném na ženách, do jejíhož středu by byla postavena lidská práva a ochrana všech obětí;

6. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly vzdělávání a budování kapacity na podporu obětí ve všech otázkách souvisejících s obtěžováním – off-line i on-line – v policejních a justičních orgánech, jakož i pro poskytování psychologické pomoci při soudních řízeních v souvislosti s těmito otázkami;

7. zdůrazňuje ústřední úlohu všech mužů, kteří se musí angažovat ve snahách o změnu a ukončení všech forem obtěžování a sexuálního násilí, a to bojem proti podmínkám a strukturám, které umožňují, byť i nepřímo, chování, jež vede k těmto činům, a ohlášením jakéhokoli nesprávného či nevhodného chování;

8. zdůrazňuje, že vzdělávací systémy a sdělovací prostředky mají významný vliv ve vztahu k genderovým rozdílům, a tím i ve vztahu k možnosti výběru a dosažitelnosti práv; žádá proto Komisi a členské státy, aby podstatně zvýšily své úsilí při odstraňování stereotypů a prosazovaly zrušení stereotypů v přístupu ke vzdělávání a zaměstnanosti; poukazuje také na skutečnost, že reklama může být účinným prostředkem, který může zpochybnit stereotypy a čelit jim, a že může být nástrojem v boji proti rasismu, sexismu a diskriminaci, který je pro dnešní multikulturní společnosti zásadní;

9. vyzývá členské státy, aby do vzdělávacích systémů jako povinnou součást začlenily zvyšování povědomí o pohlavní dospělosti a sexuálním obtěžování;

Sexuální obtěžování v Evropském parlamentu

10. důrazně odsuzuje všechny formy sexuálního násilí a fyzického nebo psychického obtěžování; vyzývá orgány EU, aby se ujaly vedení a předložily akční plán nulové tolerance a uplatňování politiky nulové tolerance vůči jakékoli formě obtěžování, včetně spolehlivých a trvalých podpůrných struktur pro všechny, kdo byli vystaveni nějaké formě obtěžování;

11. odsuzuje případy sexuálního obtěžování, které se objevily ve sdělovacích prostředcích, a vyjadřuje svou plnou podporu obětem sexuálního obtěžování a zneužívání;

zdůrazňuje, že aby byly brány vážně, musí se orgány EU pevně postavit proti jakékoli formě genderové diskriminace nebo jakémukoliv jednání, které brání rovnosti žen a mužů;

12. žádá, aby byl zřízen výbor nezávislých odborníků s mandátem k přezkoumání situace v oblasti sexuálního obtěžování a zneužívání v Evropském parlamentu, a rozhodl se zahájit nestranné vyšetřování ohlášených případů a uplatňovat nejpřísnější sankce, bude-li to nutné, podporovat oběti a poskytovat jim právní poradenství, pokud by tyto případy zahrnovaly trestné chování;

13. vyzývá příslušné orgány Parlamentu, aby posoudily a případně přezkoumaly fungování poradního výboru zabývajícího se stížnostmi na obtěžování mezi akreditovanými parlamentními asistenty a poslanci; vyzývá k posílení poradního výboru zabývajícího se obtěžováním a jeho prevencí na pracovišti a k vytvoření zvláštní pracovní skupiny pro otázky sexuálního obtěžování, která by zahrnovala právního poradce a zástupce zdravotnických pracovníků, s cílem vyšetřit oficiálně předložené případy, vést důvěrný rejstřík případů v průběhu času a přijmout nejlepší opatření k zajištění nulové tolerance na všech úrovních v Parlamentu;

14. je odhodlán oběti plně podporovat v postupech v rámci Parlamentu nebo s místní policií, zahájit případně nouzovou ochranu nebo ochranná opatření a plně provádět článek 12a služebního řádu a zajistit přitom, aby tyto případy byly plně vyšetřeny a byla uplatněna disciplinární opatření;

15. je odhodlán zajistit pro všechny zaměstnance a poslance povinné školení ohledně respektu a důstojnosti při práci s cílem zajistit, aby se přístup nulové tolerance stal normou; vyzývá k plnému zapojení Parlamentu do osvětových kampaní s účastí všech poslanců a správních útvarů se zvláštním zaměřením na skupiny v nejslabším postavení, jako jsou stážisté, akreditovaní parlamentní asistenti a smluvní zaměstnanci; vyzývá ke zřízení institucionální sítě důvěrných poradců pro účely podpory obětí a poradenství, jak je to běžné v Komisi;

°

° °

16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vnitrostátním parlamentům, Radě, Komisi, vládám členských států a Parlamentnímu shromáždění Rady Evropy.